

Publicat a *CONGRÉS D'ARQUITECTURA 2016* (<http://congresarquitectura2016.org>)

Inici > L'arquitectura s'obre pas amb noves especialitats que giren al voltant de la tecnologia i la innovació

L'arquitectura s'obre pas amb noves especialitats que giren al voltant de la tecnologia i la innovació

© Col·legi d'Arquitectes de Catalunya (COAC)

Àmbit:

Publicat:

23 novembre 2016

La segona Jornada de Síntesi del Congrés s'ha dedicat als instruments professionals: els nous àmbits d'actuació, les eines i els processos utilitzats i el marc normatiu i jurídic des del qual es treballa. En total han estat tres taules rodones amb una desena de ponents cadascuna. Cada ponent ha disposat d'uns minuts per exposar el seu discurs i posteriorment, en els tres casos, s'ha obert el debat, que ha estat molt participatiu per part del públic i ha comptat amb les rèpliques dels ponents.

Àmbits emergents

La primera taula de debat del matí, moderada per l'arquitecte i dissenyador Miquel Àngel Julià, ha girat al voltant dels àmbits emergents de la professió. Julià ha destacat el moment de canvis profunds que es viuen a la societat i la professió i ha destacat que, en aquest context, "tot allò que emergeix, que brolla, és líquid. Abans, tot era sòlid". Ha obert les ponències l'arquitecta Zaida Muixí per presentar el projecte 'Un día, una arquitecta' que valora el paper de les dones arquitectes al llarg de la història. Per la seva banda, els arquitectes Marité Alonso i Roger Orriols han parlat de l'especialització del Project Management, una activitat que creix en els darrers anys. Alonso ha destacat que "no es tracta de l'arquitecte com a home orquestra si no en potenciar les habilitats de gestió dels arquitectes en els projectes".

Una altra especialització que estan adquirint alguns arquitectes és la de mediadors. Així ho ha explicat l'arquitecta medidora Anna Fabregat, qui ha destacat que els conflictes entre arquitectes i clients o altres arquitectes són més habituals del que es pensa i que cal "una figura de mediador, d'alguna persona que coneix el sector, que parla el mateix idioma, que té un bagatge en la matèria, anàlisi lògic i matemàtic, per tal de recuperar la confiança i ajudar a arribar a un acord.

Per Carla Habif, "la rehabilitació és l'arquitectura que es pot fer ara que les ciutats estan altament construïdes" per conservar la ciutat i adaptar-les al segle XXI. Per això, sovint el paper de la tecnologia és essencial. Així ho ha explicat Joan Carles Reviejo, consultor en domòtica i noves tecnologies. Reviejo ha destacat que per a què un edifici sigui "smart" ha de complir quatre objectius: arquitectònics (usabilitat, flexibilitat, funcionalitat...), ambientals (que consumeixin poca energia), econòmics (reduir el cost de manteniment) i tecnològics. Aquests últims han de permetre la connectivitat, l'automatització i la interacció dels sistemes i serveis. És en aquest punt, per a Reviejo, on s'obren noves oportunitats de treball per als arquitectes. Totes elles, s'estan començant a aplicar en àmbits emergents de l'arquitectura, com en el Retail, el Project Management i el Facility Management, tal com han explicat respectivament Cristina Carvajal, Jordi Seguró i Anna Prats.

El fundador de Graph Architectura i representant de l'AVA Architectural Visualization Association, Albert Marín, ha explicat com està canviant radicalment la manera de presentar l'arquitectura en els despatxos d'infografies: "tothom vol una foto de l'edifici acabat fins i tot abans de tenir el disseny enllestit" i això ja és possible, fent referència a les noves maneres de crear maquetes en tres dimensions.

L'últim a parlar ha estat Ibon Bilbao, que ha presentat el seu projecte d'Arquitectes de Capçalera, reclamant aquesta "necessitat social" que té l'arquitectura i ha demanat que, tal com en algun moment van sorgir les escoles o els centres d'atenció primària, "d'aquest Congrés d'Arquitectura 2016 han de sorgir les oficines d'arquitectura d'atenció als ciutadans com a servei públic" amb equips multidisciplinaris.

L'arquitecte Enric Mir, ha recollit la paraula en el debat i ha afirmat que totes aquestes "noves formes de fer arquitectura tenen l'objectiu de fer una millor arquitectura per a la societat". Mir ha insistit que "aquesta sectorització de la professió no ens pot fer perdre aquest punt de vista".

Noves tecnologies i processos

La segona taula del matí ha girat al voltant de les noves tecnologies i processos i ha estat moderada per Roger Miralles. La primera a parlar ha estat Teresa Batlle qui ha destacat la profunda transformació de la societat i com aquesta situació obliga a fer forts canvis en la professió. Mathilde Marengo ha participat com a representant de l'IAAC i ha exposat com a l'escola treballen "des del bit a la geografia" per generar un pensament que doni resposta a les necessitats del segle XXI. Per a Marengo, la societat de la informació comporta una revolució amb qüestions com: "pot un edifici pensar? I una ciutat? Poden les ciutats pensar en temps real? Com podem interactuar? Quin paper juga la realitat augmentada en l'arquitectura?". Marengo també ha fet referència a "la matèria programable i el disseny adaptable per donar resposta en temps real, treballar amb materials vius, opendata, disseny resposiu...". "La nova tecnologia necessita ser repensada" ha sentenciat.

El torn ha passat a l'arquitecte Alberto T. Estévez, qui ha presentat, des de diferents òptiques, l'avenç i la innovació de les noves tecnologies en l'arquitectura, vinculades a allò biològic i digital. Estévez ha parlat de bio-learning, de la natura entesa com a arquitectura, bio-buildings, genètica i arquitectura, de com la biologia i el món digital "es van colant en el projecte fins a formar-ne part". Estévez ha volgut deixar clar que l'arquitectura és matèria, són dades, és una eina "però també és un somni".

Més enfocat a la revolució tecnològica ha estat Javier González, de l'AVA Architecture Visualization Association, qui ha anunciat que "en dos o tres anys" els estudis d'arquitectura "estàndard" donaran plans i imatges amb ulleres hologràfiques per veure les maquetes: la realitat mixta permetrà entrar també en l'interior dels projectes. Els elements de visualització virtual, com ulleres o drons, "canviaran el paradigma de la comunicació del sector". De maquetes també n'ha parlat Xavier Gómez, coordinador del Grup de Treball BIM del COAC que ha assegurat que "aviat els clients prendran decisions tenint molta més informació a través de maquetes complexes, permeables, que s'aniran modificant amb les aportacions de totes les parts". "La tecnologia de la realitat virtual ens ajudarà a vendre millor l'arquitectura als nostres clients", ha anunciat Gómez.

El responsable de la Biennial d'Arquitectura del Vallès, Francesc Camps, per la seva part, ha destacat el paper dels arquitectes locals i com l'aplicació de les tecnologies de la comunicació pot ajudar a comunicar arquitectura. Miquel Sitjà, de Fusta Constructiva, ha reivindicat la fusta com el material tecnològic del segle XXI, per la seva eficiència energètica i ha reclamat la necessitat adaptar-lo a la normativa actual perquè pugui ser útil. També ha insistit que cal fomentar l'ús de fusta de quilòmetre 0 a Catalunya".

Daniel Calatayud ha dedicat els seus minuts de presentació a explicar el paper dels arquitectes per canalitzar processos cooperatius i com l'urbanisme tàctic és la base educativa i l'oportunitat universitària per apropar-se a la realitat de les persones. Un exemple és l'edifici Ressò. L'estudiant d'arquitectura i membre del grup que va dur aquest projecte a la facultat, Martí Orriols, ha explicat com va sorgir la idea i com el van dur a terme el prototip una cinquantena d'estudiants. En total van ser 45.000 hores de feina intensa, un any i mig de discussions i proves de materials, muntatge i com es van dur el premi al qual optaven.

En el moment del debat, Areti Markopoulou ha destacat que "cal repensar l'acadèmia i la professió obrint-se a la innovació i la multidisciplinarietat".

Instruments professionals i marc legal

La taula de la tarda, moderada per la directora de l'Escola Sert, Mònica Bonafonte, ha volgut dibuixar els processos utilitzats i el marc normatiu i jurídic des del qual es treballa.

La cap de Màrqueting del COAC, Caterina Capdevila, ha explicat els resultats de l'enquesta de la professió que es van presentar en el marc del congrés. L'arquitecte i actual tresorer de la UIA, Fabián Llisterra, ha realitzat la seva intervenció sobre formació professional per vídeo. "La formació acreditada pel consell d'arquitectes d'Europa ha de ser competitiva arreu. Els arquitectes necessiten saber les tendències del mercat. Per això es crearà un observatori de tendències de la professió", ha anunciat Llisterra.

Per la seva banda, el director de l'Institut de Tecnologia de la Construcció de Catalunya Ferran Bermejo, ha assegurat que "hi ha un desconeixement del cost real dels serveis" i ara l'ITEC vol subministrar una informació de referència per a avaluar els preus reals d'un projecte.

L'arquitecte Judith Leclerc ha descrit quina és la situació actual dels concursos d'arquitectura.

També se n'ha parlat de noves formes d'associació. Ho han fet Sergi González Benedi i Francesc Brugarolas de Labaula Cooperativa. "La tendència de la professió és cap a les noves formes d'associacions però

els marcs legals són de difícil encaix amb una cooperativa. Creiem que el COAC ha d'augmentar les modalitats de col·legiació", han reclamat.

Josep Armengol i Ignacio Paricio han fet unes pinzellades sobre la Llei d'arquitectura i Rosa Vilella sobre la Llei de Territori.

Aquesta radiografia de la professió deixa palès l'evolució de l'arquitectura i els arquitectes cap a la diversificació. El degà del COAC, Lluís Comerón, ha destacat que "els interessos dels arquitectes d'ara no tenen res a veure amb els de fa 10 anys ni amb els que ens pensem ara que són".

Source URL: <http://congresarquitectura2016.org/ca/content/larquitectura-sobre-pas-amb-noves-especialitats-que-giren-al-voltant-de-la-tecnologia-i-la>